

รายงานผลการดำเนินการตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยง
การทุจริตของหน่วยงาน
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๘

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวน้อย
อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวกับการรับสินบน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๘ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวน้อย

ความเสี่ยงการทุจริต หมายถึง ความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม หรือการรับสินบน

วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

มาตรการป้องกันการทุจริตสามารถช่วยลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กรได้ ดังนั้น การประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต การออกแบบและการปฏิบัติงานตามมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสมจะช่วยลดความเสี่ยงด้านการทุจริต ตลอดจนการสร้างจิตสำนึกและค่านิยมในการต่อต้านการทุจริตให้แก่บุคลากรขององค์กรถือเป็นการป้องกันการเกิดทุจริตในองค์กร ทั้งนี้ การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ในองค์กรจะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งว่า การดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริตหรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิดโอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด

วัตถุประสงค์หลักของการประเมินความเสี่ยงการทุจริต : เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐ มีมาตรการ ระบบ หรือแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตซึ่งเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไป

การบริหารจัดการความเสี่ยงมีความแตกต่างจากการตรวจสอบภายในอย่างไร การบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นการทำงานในลักษณะที่ทุกภาระงานต้องประเมินความเสี่ยงก่อนปฏิบัติงานทุกครั้ง และแทรกกิจกรรมการตอบโต้ความเสี่ยงไว้ก่อนเริ่มปฏิบัติงานหลักตามภาระงานปกติของการเฝ้าระวังความเสี่ยงล่วงหน้าจากทุกภาระงานร่วมกัน โดยเป็นส่วนหนึ่งของความรับผิดชอบปกติที่มีการรับรู้และยอมรับจากผู้ที่เกี่ยวข้อง (ผู้นำส่งงานให้) เป็นลักษณะ Pre-Decision ส่วนการตรวจสอบภายในจะเป็นในลักษณะกำกับติดตามความเสี่ยง เป็นการสอบทาน เป็นลักษณะ Post-Decision

องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต

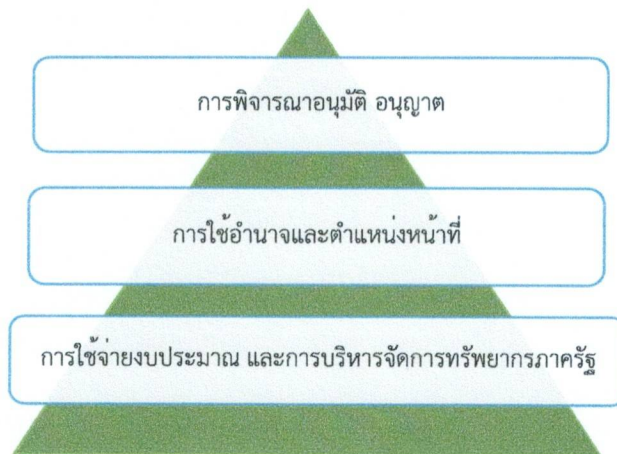
องค์ประกอบหรือปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริต ประกอบด้วย Pressure/Incentive หรือแรงกดดันหรือแรงจูงใจ Opportunity หรือ โอกาส ซึ่งเกิดจากช่องโหว่ของระบบต่าง ๆ คุณภาพการควบคุม กำกับควบคุมภายในขององค์กร มีจุดอ่อน และ Rationalization หรือ การหาเหตุผลสนับสนุนการกระทำตามทฤษฎี สามเหลี่ยมการทุจริต (Fraud Triangle)

/ขอบเขต...

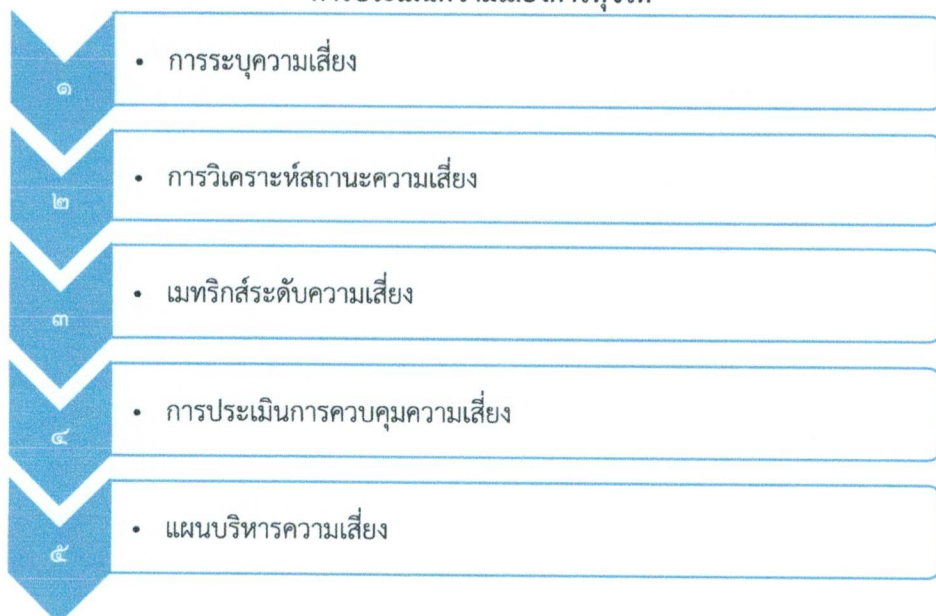
ขอบเขตประเมินความเสี่ยงการทุจริต

แบ่งประเภทความเสี่ยงการทุจริต ออกเป็น ๓ ด้าน ดังนี้

๑. ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต การกิจให้บริการประชาชนอนุมัติ หรือ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวก การพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘)
๒. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
๓. ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

/การระบุ...

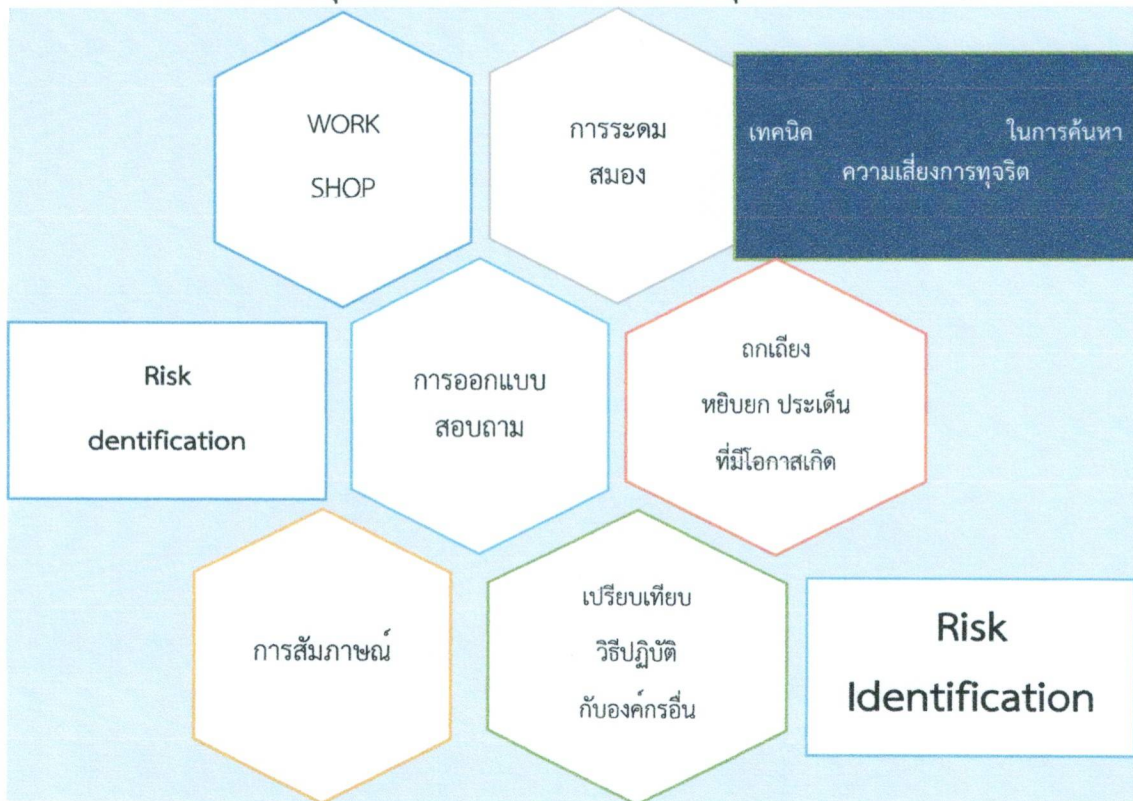
การระบุความเสี่ยง (Risk Identification)

ขั้นตอนที่ ๑ นำข้อมูลที่ได้จากขั้นเตรียมการในส่วนรายละเอียดขั้นตอน แนวทางหรือเกณฑ์ การปฏิบัติงานของ กระบวนการที่จะทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ซึ่งในขั้นตอนการปฏิบัติงานนั้น ย่อมประกอบไปด้วยขั้นตอนย่อย ในการระบุความเสี่ยงตามขั้นตอนที่ ๑ ให้ทำการระบุความเสี่ยง อธิบายรายละเอียด รูปแบบ พฤติการณ์ความเสี่ยงเฉพาะที่มีความเสี่ยงการทุจริตเท่านั้น และในการประเมินต้องคำนึงถึงความเสี่ยงในภาพรวมของการดำเนินงาน เรื่องที่จะทำการประเมินด้วย เนื่องจากในกระบวนการปฏิบัติงานตามขั้นตอนอาจไม่พบความเสี่ยง หรือโอกาสเสี่ยงต่ำ แต่อาจพบว่ามีความเสี่ยงในเรื่องนั้น ๆ ในการดำเนินงานที่ไม่ได้อยู่ในขั้นตอนก็เป็นได้ โดยไม่ต้องคำนึงว่าหน่วยงานจะมีมาตรการป้องกันหรือแก้ไขความเสี่ยงการทุจริตนั้นอยู่แล้ว นำข้อมูลรายละเอียดดังกล่าวลงในประเภทของความเสี่ยงซึ่งเป็น Known Factor หรือ Unknown Factor

Known Factor	ความเสี่ยงทั้ง ปัญหา/พฤติกรรมที่เคยรับรู้เคยเกิดมาก่อน คาดหมายได้ว่า มีโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำ หรือมีประวัติ มี ดำเนินอยู่แล้ว
Unknown Factor	ปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากพยากรณ์ ประเมินการล่วงหน้า ในอนาคต ปัญหา/พฤติกรรม ความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น (คิดล่วงหน้า ตีตนไปก่อนไข้เสมอ)

/เทคนิค...

เทคนิคในการ ระบุความเสี่ยง หรือค้นหาความเสี่ยงการทุจริตด้วยวิธีการต่าง ๆ ดังนี้

เกณฑ์ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) เชิงคุณภาพ

ระดับ	โอกาสที่เกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตมากกว่า ๒๕ ครั้งต่อปี
๔	สูง	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน ๒๐ ครั้งต่อปี
๓	ปานกลาง	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน ๑๕ ครั้งต่อปี
๒	น้อย	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน ๑๐ ครั้งต่อปี
๑	น้อยมาก	โอกาสเกิดการกระทำทุจริตไม่เกิน ๕ ครั้งต่อปี

เกณฑ์ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)

ระดับ	ความรุนแรง	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	เสียหายต่อภาพลักษณ์ของหน่วยงาน ประชาชนไม่ได้รับความสะดวก เป็นภัย ด้านความมั่นคง อาชญากรรม และความรุนแรงอื่น ๆ
๔	สูง	เสียหายต่อภาพลักษณ์ของหน่วยงาน และประชาชนไม่ได้รับความสะดวก
๓	ปานกลาง	เสียหายต่อภาพลักษณ์ของหน่วยงาน
๒	น้อย	-
๑	น้อยมาก	-

/ระดับของ...

ระดับของความเสีย (Degree of Risk) แสดงถึงระดับความสำคัญในการบริหารความเสี่ยง โดยพิจารณา จากผลคูณของระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) กับระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ของความเสี่ยงแต่ละสาเหตุ (โอกาส x ผลกระทบ) กำหนดเกณฑ์ไว้ ๔ ระดับ ดังนี้

ระดับของความเสีย (Degree of Risk)

ลำดับ	ระดับความเสีย	ช่วงคะแนน
๑	ความเสี่ยงระดับสูงมาก (Extreme Risk : E)	๑๕ - ๒๕ คะแนน
๒	ความเสี่ยงระดับสูง (High Risk : H)	๙ - ๑๔ คะแนน
๓	ความเสี่ยงระดับปานกลาง (Moderate Risk : M)	๔ - ๘ คะแนน
๔	ความเสี่ยงระดับต่ำ (Low Risk : L)	๑ - ๓ คะแนน

ในการวิเคราะห์ความเสี่ยงจะต้องมีการกำหนดแผนภูมิความเสี่ยง(Risk Profile) ที่ได้จากการพิจารณาจัดระดับความสำคัญของความเสี่ยงจากโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) และผลกระทบ ที่เกิดขึ้น (Impact) และขอบเขตของระดับความเสี่ยงที่สามารถยอมรับได้ (Risk Appetite Boundary) โดยที่

$$\text{ระดับความเสีย} = \text{โอกาสในการเกิดเหตุการณ์ต่างๆ} \times \text{ความรุนแรงของเหตุการณ์ต่างๆ} \\ (\text{Likelihood} \times \text{Impact})$$

ซึ่งจัดแบ่งเป็น ๔ ระดับ สามารถแสดงเป็น Risk Profile แบ่งพื้นที่เป็น ๔ ส่วน (๔ Quadrant) ใช้เกณฑ์ในการจัดแบ่ง ดังนี้

ระดับความเสีย	คะแนนระดับความเสีย	มาตรการกำหนด	การแสดงสีสัญลักษณ์
เสี่ยงสูงมาก (Extreme)	๑๕ - ๒๕ คะแนน	มีมาตรการลดและประเมินซ้ำ หรือถ่ายโอนความเสี่ยง	สีแดง
เสี่ยงสูง (High)	๙ - ๑๔ คะแนน	มีมาตรการลดความเสี่ยง	สีส้ม
ปานกลาง (Medium)	๔ - ๘ คะแนน	ยอมรับความเสี่ยง แต่มีมาตรการควบคุมความเสี่ยง	สีเหลือง
ต่ำ (Low)	๑ - ๓ คะแนน	ยอมรับความเสี่ยง	สีเขียว

ตารางระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk)

ความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)					
๕	๕	๑๐	๑๕	๒๐	๒๕
๔	๔	๘	๑๒	๑๖	๒๐
๓	๓	๖	๙	๑๒	๑๕
๒	๒	๔	๖	๘	๑๐
๑	๑	๒	๓	๔	๕
	๑	๒	๓	๔	๕
โอกาสที่จะเกิดความเสียหาย (Likelihood)					

สถานะสีแดง : ความเสี่ยงอยู่ในระดับที่ไม่สามารถยอมรับได้ ต้องมีแผน/มาตรการเพื่อลดความเสี่ยงทันที

สถานะสีส้ม : ความเสี่ยงอยู่ในระดับที่ไม่สามารถยอมรับได้ ต้องมีแผน/มาตรการเพื่อลดความเสี่ยง

สถานะสีเหลือง : ความเสี่ยงยังอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ แต่ต้องมีการทบทวนความเพียงพอของมาตรการควบคุมที่มีอยู่

สถานะสีเขียว : ความเสี่ยงอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ โดยไม่ต้องมีการจัดทำแผนเพื่อลดความเสี่ยง

/การประเมิน...

รายงานผลการดำเนินการตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตของหน่วยงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๘

ที่	ความเสี่ยง/ปัจจัยเสี่ยง/ สาเหตุของความเสี่ยง	คะแนน ความเสี่ยง		การจัดการความเสี่ยง โครงการ/กิจกรรม	มาตรการในการบริหารจัดการ ความเสี่ยง	ตัวชี้วัด/ ค่าเป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน	ผู้รับผิดชอบ
		แผน	ผล					
๑.	อนุมัติ อนุญาตตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ.๒๕๖๘	๔	๔	การรับของขวัญหรือผลประโยชน์ หรือการรับสินบน ๑. ใช้ตำแหน่งหน้าที่ช่วยเหลืออำนวยความสะดวกให้บุคคลหรือผู้รับบริการ ๒. การรับสินบนของขวัญหรือของกำนัลที่มีค่าซึ่งส่งผลต่อการปฏิบัติหน้าที่	๑. จัดทำเอกสารที่ระบุรายละเอียดข้อปฏิบัติต่างๆ ในการปฏิบัติงานที่จะเป็นการป้องกันการไม่เข้าไปเกี่ยวข้องกับการทุจริตในเรื่องต่าง ๆ ๒. จัดทำมาตรการป้องกันการรับสินบนให้ผู้ปฏิบัติงานในองค์กรทุกระดับถือปฏิบัติ ๓. จัดทำแนวทางการป้องกันการรับสินบนและการกำกับติดตาม ๔. กำหนดนโยบาย มาตรการหรือแนวทางการปฏิบัติที่ดี เพื่อเป็นการป้องกันทุจริต	ไม่มีความเสี่ยงการทุจริต/ความเสี่ยงปานกลาง	ผลการสำรวจ เรื่องการรับสินของบุคลากรในการให้บริการ (EIT) พบว่า ไม่มีการรับสินบนของบุคลากรในการให้บริการ (ร้อยละ ๐)	กองคลัง งาน นักวิชาการ เงินและ บัญชี

รายงานผลการดำเนินการตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตของหน่วยงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๘

ที่	ความเสี่ยง/ปัจจัยเสี่ยง/ สาเหตุของความเสี่ยง	คะแนน ความเสี่ยง		การจัดการความเสี่ยง โครงการ/กิจกรรม	มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	ตัวชี้วัด/ ค่าเป้าหมาย	ผลการ ดำเนินงาน	ผู้รับผิดชอบ
		แผน	ผล					
๒.	การใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ	๔	๔	เจ้าหน้าที่ใช้ตำแหน่งหน้าที่ราชการเพื่อช่วยเหลือ อำนาจความสะดวกให้แก่ผู้รับบริการหรือบุคคลหนึ่งบุคคลใดโดยเรียกรับสินบนเป็นการตอบแทน	๑. กำหนดนโยบาย มาตรการ หรือแนวทางการปฏิบัติเพื่อป้องกันการเรียกรับสินบน ให้เจ้าหน้าที่ทุกคนในองค์กรถือปฏิบัติ ๑.๑ มาตรการป้องกันการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม ๑.๒ ประกาศนโยบายงดรับ ของขวัญของกำนัลทุกชนิด เพื่อตอบแทนการปฏิบัติหน้าที่ ๒. เจ้าหน้าที่ทุกคนปฏิบัติหน้าที่ของตนเองให้ถูกต้องตามระเบียบ กฎหมาย ๒.๑ ผู้บังคับบัญชาควบคุมกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ ๒.๒ ประชาสัมพันธ์ช่องทางการร้องเรียน เรื่องการทุจริตของเจ้าหน้าที่ในองค์กรให้ประชาชนทราบ เพื่อสร้างความเกรงกลัว สำหรับการเรียกรับสินบนของเจ้าหน้าที่	ไม่มีความเสี่ยง การทุจริต/ ความเสี่ยงปานกลาง	ผลการสำรวจเรื่อง การรับสินของบุคลากรในการให้บริการ (EIT) พบว่า ไม่มีการรับสินบนของบุคลากรในการให้บริการ (ร้อยละ ๐)	สำนักปลัดฯ งานนิติกร

รายงานผลการดำเนินการตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตของหน่วยงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๘

ที่	ความเสี่ยง/ปัจจัยเสี่ยง/ สาเหตุของความเสี่ยง	คะแนน ความเสี่ยง		การจัดการความเสี่ยง โครงการ/กิจกรรม	มาตรการในการบริหารจัดการ ความเสี่ยง	ตัวชี้วัด/ ค่าเป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน	ผู้รับผิดชอบ
		แผน	ผล					
๓.	การบริหารงานบุคคล	๒	๒	กระบวนการสรรหาพนักงาน จ้าง อาจมีการนำระบบ อุปถัมภ์ หรือการรับบุคคลที่ เป็นเครือญาติหรือบุคคลที่ ตนเองได้รับผลประโยชน์เข้า ทำงานในหน่วยงาน	๑. ผู้บังคับบัญชามีการควบคุม และกำกับให้เจ้าหน้าที่ ปฏิบัติตามระเบียบอย่าง เคร่งครัด ๒. กำหนดเกณฑ์ในการ พิจารณาให้คะแนนให้มีความ ชัดเจนเพื่อลดการใช้ดุลพินิจ ของคณะกรรมการสรรหา	ไม่มีความเสี่ยง การทุจริต/ ความเสี่ยง ปานกลาง	ผลการสำรวจ เรื่องการ รับสินของบุคลากรใน การให้บริการ (EIT) พบว่า ไม่มีการรับสินบน ของบุคลากรในการ ให้บริการ (ร้อยละ ๐)	สำนักปลัด งาน นักทรัพยากรฯ

รายงานผลการดำเนินการตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตของหน่วยงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๘

ที่	ความเสี่ยง/ปัจจัยเสี่ยง/ สาเหตุของความเสี่ยง	คะแนน ความเสี่ยง		การจัดการความเสี่ยง โครงการ/กิจกรรม	มาตรการในการบริหารจัดการ ความเสี่ยง	ตัวชี้วัด/ ค่าเป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน	ผู้รับผิดชอบ
		แผน	ผล					
๔.	การจัดซื้อจัดจ้าง	๖	๖	๓.๑ ผู้มีอำนาจอนุมัติหรือ เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง เลือกซื้อ หรือเลือกวิธีการเจาะจงกับ ร้านที่ตนเองรู้จัก หรือพูดคุย ได้ง่าย	๑. ผู้บังคับบัญชาควบคุมและ ติดตามการทำงานอย่าง ใกล้ชิดมีการสอบทานและ กำกับให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติตาม ระเบียบอย่างเคร่งครัด ๒. ดำเนินการจัดทำคู่มือการ ปฏิบัติงานเพื่อป้องกัน ผลประโยชน์ทับซ้อน ๓. ดำเนินการจัดทำนโยบายไม่ รับของขวัญ	ไม่มีความเสี่ยง การทุจริต/ ความเสี่ยง ปานกลาง	ผลการสำรวจ เรื่องการรับ สินของบุคลากรในการ ให้บริการ (EIT) พบว่า ไม่ มีการรับสินบนของ บุคลากรในการให้บริการ (ร้อยละ ๐)	กองคลัง งาน เจ้าพนักงาน พัสดุฯ
				๓.๒ เกี่ยวกับการตรวจรับงาน ๑. เจ้าหน้าที่ที่ได้รับการ แต่งตั้งเป็นคณะกรรมการฯ ความรู้ในการตรวจรับงาน ๒. ผู้ควบคุมงานไม่ ควบคุมงานให้เป็นไปตามแบบ หรือมิได้กำหนดรูปแบบ รายการและอาศัยช่องว่าง กฎหมายเอื้อประโยชน์แก่ บุคคลกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง	๑. จัดส่งเจ้าหน้าที่เข้ารับการ อบรม ๒. จัดทำคู่มือการตรวจรับงาน จ้าง ๓. ส่งเสริมคุณธรรมให้พนักงาน และผู้บริหารมีคุณธรรม และความโปร่งใส			